

vr 11/11

SIGNEERSESSIE

ALICJA GESCINSKA

‘Sommige dunne boeken kunnen heel dik zijn’

Alicja Gescinska (°1981) is van vele markten thuis. De Pools-Belgische filosofe publiceerde twee filosofische werken en de veelgeprezen debuutroman *Een soort van liefde*, en momenteel is ze druk bezig aan een boek over Karol Wojtyła – zeg maar paus Johannes Paulus II. Toch vindt ze de tijd om boeken te lezen waar ze het warm van krijgt.

...

door Roderik Six

H

et beste boek aller tijden uit-pikken, dat is een beetje als je favoriete kind kiezen: een onmogelijke taak. En in tegenstelling tot een kind hangt de favoriet ook een beetje van het moment af. Maar na veel wikken en wegen heb ik voor *Gloed* van Sandor Marai gekozen, een dunne roman – amper 156 bladzijden – met de zeggingskracht van een kloeke Russische klassieker. Ik had ook *Oblomov* van Ivan Gontsjarov kunnen kiezen, een klepper waarmee je een week in bed ligt, maar Marai toont aan hoe dik dunne boeken kunnen zijn. *Gloed* beslaat het ganse scala aan menselijke emoties – vriendschap, jaloezie, liefde, verraad – en in een paar welgemikte zinnen beschrijft Marai zaken waar andere auteurs hele hoofdstukken voor nodig hebben.

Weet u nog waar en wanneer u *Gloed* voor het eerst las?

ALICJA GESCINSKA: Ik heb *Gloed* vaak herlezen en ik heb het boek ook voorgelezen aan mijn vader toen die op zijn sterfbed lag. Dus al die momenten warrelen door elkaar. Marai herlezen is trouwens een aanrader: zijn boek blijft overeind en slaagt erin om je telkens opnieuw te verrassen. Vaak word ik tot tranen toe bewogen als ik zijn zinnen opnieuw lees. Maar misschien zegt een boek meer over de lezer dan over de auteur. Een leeservaring kan heel persoonlijk zijn, daarom is het ook zo moeilijk om objectief een boek uit te kiezen en aan te prijzen.

Bent u dan zo iemand die het volledige oeuvre van een auteur verslindt?

GESCINSKA: Vreemd genoeg niet. Ik koop ze wel allemaal, uit een soort van intellectuele hebzucht, uit angst dat zijn boeken uit druk zullen gaan, maar dan blijven ze meestal ongelezen in de kast staan. Deels als reserve, maar ook om me te wapenen tegen een mogelijke teleurstelling – stel je voor dat Marai me met een ander boek ontgoochelt. Dat lijkt me onverdraaglijk.

Waar koopt u die voorlopig ongelezen boeken dan?

GESCINSKA: Toen ik nog in de VS woonde en werkte, reed ik vaak naar The Montague Book Mill, een boekhandel die in een oude molen is geïnstalleerd. Dat was in Massachusetts, echt in de middle of nowhere – hun motto is niet toevallig ‘Books you don’t need in a place you can’t find’. Ik moest een halfuur rijden om er te geraken, en gelukkig kun je er iets eten want ik heb er dagen gesleten, omringd door al die tweedehandsboeken, door al die oude kennis, en dat met enkel het geluid van kabbelend water op de achter-

grond. Dat is een troostrijk gevoel.

In Vlaanderen ga ik graag naar de Limerick in Gent, vlak bij het station. Aangezien ik vaak mijn trein mis, spring ik er vaak binnen. Ook omdat de eigenaar Gert Brouns zo’n groot hart voor schrijvers heeft, en altijd klaarstaat om hen een duwtje in de rug te geven.

Kunnen hedendaagse auteurs u bekoren?

GESCINSKA: Ook dat hangt van het moment af. *De moordenaar uit de Abrikozenstad* van Witold Szablowski kreeg ik in de handen gedrukt van de tolk van Lech Walesa toen ik in Rome was om research te doen voor mijn boek over Karol Wojtyła, de man die beter bekendstaat als paus Johannes Paulus II. Na een paar dagen in de bibliotheek van het Vaticaan was dat boek – dat ik in het Pools heb gelezen, er komt binnenkort een Nederlandse vertaling op de markt – een welkome afwisseling. Het is een literaire reportage, een genre dat ten onrechte onderbelicht blijft. Szablowski beschrijft de geschiedenis van Turkije door een Poolse bril. Het is fris geschreven, je steekt er heel wat van op zonder dat Szablowski je verdrinkt in complexe politieke histories, en het is een mooie caleidoscopische weergave van Turkije – beter dan het wat gepolariseerde beeld dat we nu van dat land hebben.

Frederik Willem Daem wint dit jaar de Debuutprijs met *Zelfs de vogels vallen*. Maar hoe is hij als lezer? Om deze vijftien vragen te beantwoorden, had hij 14 minuten en 34 seconden nodig.

Welk boek heeft u recent ontroerd of geraakt?

De twee laatste keren dat ik ontroerd was door een tekst was telkens bij een gedicht: *Melopee* van Paul van Ostaijen en het poëtische pamflet *Les pieds dans le plat* van Louis Scutenaire. Ik hou van de ogenschijnlijke vrijheid die ik in poëzie terugvind, maar in mijn proza vaak moeilijker kwijt kan.

Welk boek bent u momenteel aan het lezen?

Een nog onuitgegeven boek over liefde, van een bevriende Nederlandse schrijver. Ik zal hem vragen of hij nog iets aan dat thema heeft toe te voegen, en of hij als het even kan ook een betere titel kan verzinnen. *(lacht)*

Over het succes van welke schrijver zullen we ons over vijftig jaar schamen?

Wat ik van andere schrijvers vind, is niet relevant. We zullen ons misschien wel schamen over de koers die de literatuur vaart, en die naar mijn mening soms te veel gericht is op verkoopcijfers of het in de markt zetten van een boek. Mijn nachtmerrie is dat literatuur definitief een consumptiegoed wordt in plaats

van de kunstvorm die het zou moeten zijn.

Wat is het beste boek dat u ooit las?

Dat varieert. Momenteel is dat *Reis naar het einde van de nacht* van Louis-Ferdinand Céline. Ik was gewaarschuwd dat dat boek al te donker en pessimistisch zou zijn, maar ik vond het eigenlijk best geruststellend.

Wat is het slechtste boek dat u ooit las?

De slechtste boeken lees ik niet uit. *Less Than Zero* van Bret Easton Ellis was bij vlagen beroerd geschreven, maar de zinloosheid die hij probeert te beschrijven, kwam wel aan. Het was ook het boek dat mij als twintiger deed inzien dat ik misschien ook wel kon schrijven. Ik weet niet of dat een compliment is.

Bent u weleens verliefd geweest op een romanpersonage?

Verliefd zijn is wat zwaar uitgedrukt. Maar Olga uit *Turks fruit* van Jan Wolkers had ik ook wel eens willen *binnen-doen*. *(lacht)*

Is er een auteur van wie u alle boeken gelezen hebt?

Bijlange niet. Ik heb wel wat van Albert Camus en Hugo Claus gelezen, maar lang niet alles.

Met welke auteur zou u graag eens een avond doorbrengen?

Ik breng mijn avonden liever door met vrienden dan met andere schrijvers.

'Less Than Zero deed me inzien dat ik misschien ook wel kon schrijven. Ik weet niet of dat een compliment is.'

Maar als ik moet kiezen: met Charles Bukowski, omdat we dezelfde liefde voor alcohol koesteren; of met Camus. Bij die laatste zou ik waarschijnlijk de hele avond zwijgen en luisteren.

Worden er over honderd jaar nog boeken gelezen?

Zonder twijfel. Mensen zullen altijd een behoefte hebben aan verhalen.

Welk debuut had u graag zelf geschreven?

Weer *Reis naar het einde van de nacht* van Céline. Ik had graag acht jaar gewacht met debuten om met zoiets te kunnen komen. Helaas.

Wat hoopt u dat mensen van uw debuut onthouden?

Dat streven naar erkenning een waardeloze ambitie is.

Wat zou u doen als u geen schrijver was?

Ik heb geen idee. Misschien toch iets gelukkiger zijn? Of net niet?

Is er een boek dat uw kinderen zeker moeten lezen?

Mijn kinderen zouden zelf mogen kiezen. Dat heb ik liever dan dat ik van hen miniatuurtjes van mezelf probeer te maken.

Wat is het moeilijkste aan het schrijven?

Niet onderhevig zijn aan mijn stemmingen. Het hangt nu te veel van mijn gemoed af of ik aan schrijven toekom of niet.

Wat heeft de literatuur u geleerd?

Dat ik niet alleen ben. ●

Colofon:

Redactie Raketstraat 50 bus 2, 1130 Brussel, tel. 02 702 46 51, e-mail knack@knack.be

Hoofdredacteur Bert Bullinck

Adjunct-hoofdredacteur Karel Degraeve

Eindredactie Joost Devriesere

Medewerkers Peter Casteels, Piet De Moor,

Roderik Six, Sijm Tormans

Artdirector Rita Verhaege

Vormgeving Lien Cauwenbergh, Kristine Dekimpe

Illustraties Tom Schamp, Karl Meersman

Foto's Boekenbeurs © Boek.be

Drukkerijredactie Myriam Van Laecke

Redactiesecretariaat Jos De Vuyst

Abonnementen

Tel 078 35 33 13 - Fax 078 35 33 14,

knack@abonnementen.be

www.abonnementen.be

Lezersservice / voor inschrijving,

wijziging of informatie over uw abonnement.

Nationale regie Roularta Media,

Z.1, Researchpark 120, 1731 Zellik (Brussels)

tel. 02 467 56 11, www.roulartamedia.be.

General Manager Philippe Belpaire

Bladmanagement Knack, Melboomlaan 33,

8800 Roeselare, tel. 051 26 61 11.

Uitgever Jos Grobben

Promotie Astrid Maes

Direct Marketing Ilse Soenen

Line extensions/Medioclub

Melboomlaan 33, 8800 Roeselare,

tel. 078 35 33 13, www.medioclub.be

Directeur Geert Lambrecht

Product Manager boeken+dvd+cd Filip Schollaert

Product Manager Lifestyle+reizen Kathleen Beaucarne

Gedrukt door Roularta Printing

Dit magazine is auteursrechtelijk beschermd.

Wenst u artikels te scannen, digitaal op te slaan, te drukken,

informatie te kopiëren of commercieel te gebruiken?

Contacteer: soete.ann@roularta.be

Info over uw rechten: www.presscopyrights.be

nv Roularta Media Group

Melboomlaan 33, 8800 Roeselare, tel. 051 26 61 11.

Voorzitter: Rik De Nolf

Gedelegeerd bestuurder: Xavier Bouckaert

Directeur magazines: Jos Grobben

Verantwoordelijke uitgever: Sophie Van Iseghem,

p/a Roularta Media Group NV,

Melboomlaan 33, 8800 Roeselare

febelmag THE PRESS